

nány, nejsou pro tuto bez písemného potvrzení závazny» nevztahuje jen na kupní smlouvu samu (ačkoliv i tu lze přisvědčiti opačnému mínění odvolacího soudu), nemohla by žalovaná z toho pro sebe nic vytěžiti, poněvadž by se takovéto ujednání přičilo hledíc k vznesené tu rozhodné námitce dobrým mravům (§ 879 obč. zák.). Nejsou důvodné ani výtky činěné s hlediska § 901 obč. zák., a odkazuje se v tom pro stručnost na rozhodnutí č. 5152, 6386, 12331 Sb. n. s., z nichž plyne, že mylná pohnutka má vliv na platnost právního jednání, byla-li pohnutkou pro vůli rozhodující. Tvrzení, že by žalobce nemohl žádati zrušení smlouvy, nýbrž plnění a po případě náhradu škody, odporuje výslovnému ustanovení § 870 obč. zák. Nezáleží na tom, zda by bylo lze posouditi žalobní žádání i podle předpisů o správě; rozhodující je tu především, zda je žaloba odůvodněna dostatečným přednesem po skutkové stránce tvrzením o Istivém jednání žalované společnosti po případě jejího zástupce. Veškeré pochybnosti v té příčině jsou však odklizeny jasným zněním odst. VII žaloby, plynoucím logicky z obsahu předcházejícího skutkového přednesu. V něm se uvádí, jakým způsobem došlo k připovědi zástupce, že žalovaná firma má kompletní sklad náhradních dílů, a bude podle napadeného usnesení na prvním soudě, aby po novém jednání posoudil po právní stránce skutkové okolnosti, pokud budou zjištěny v mezích žalobcova přednesu. Předpisu § 877 obč. zák. vyhověl žalobce tím, že v žalobě projevil ochotu vrátiti vše, co ze smlouvy sám obdržel. Žalovaná ani netvrdí, že by dalším užíváním automobila byla tato povinnost žalobcova zmařena.

Čís. 16588.

Právo rybolovu vykonávané vlastníkem vodního koryta jest pokládati za součást tohoto vlastnictví a jen tam, kde je vykonává jiná osoba jest samostatným věcným právem; je-li právo rybolovu na cizím pozemku spojeno s určitou usedlostí, jde o služebnost podle § 477 č. 5 obč. zák.

Nabyt-li vydražitel pravoplatným příklepem vlastnictví ke mlýnu a k mlýnskému potoku resp. k jeho korytu, nabyt i práva rybolovu, jež měl dlužník jako vlastník vydražené nemovitosti.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1937, Rv I 1851/36.)

Srov. rozh. č. 7204, 13515 Sb. n. s.

Žalobci byli vlastníky mlýna č. p. 42 v N. s pozemky, zapsanými ve vložkách čís. 42, 41 a 254 pozem. knihy pro kat. území N., až do 26. března 1935, kdy žalovaný vydražil uvedené nemovitosti a byl mu udělen pravoplatný příklep. Tvrdíce, že právo loviti a chovati ryby v mlýnském potoce č. kat. 506 v N., který je tekoucí vodou v soukromém korytě, existovalo od nepaměti, že je vykonávali předchůdci žalobců, když byl onoho práva roku 1876 František K. nabyt spolu s jinými právy vy-

vazením od tehdejší vrchnosti zaplacením výkupní listiny 689 zlatých 85 krejcarů, že od té doby jej vykonávali samostatně i právní nástupci Františka K. i žalobci sami až do dne odevzdání vydražených nemovitostí žalovanému, tudíž jakožto právo samostatné, a to žalobci z titulu postupní smlouvy ze dne 28. května 1927, již nabyli mlýna se všemi právy k němu se vztahujícími, resp. pokojným držením práva po dobu 40 let, a že přesto žalovaný vydražitel neuznává jejich právo rybolovu, domáhají se na něm žalobci určení, že jim přísluší výhradné právo chování a lovení ryb v mlýnském potoce č. kat. 506, zapsaném ve složce č. 42 poz. knihy pro kat. území N., a že žalovaný jest povinen to uznati, výkon tohoto práva trpěti a zdržeti se veškerých zásahů do uvedeného práva. Soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Jde o to, zda právo rybolovu přešlo jako součást knihovního vlastnictví příklepem ze dne 26. března 1935 na žalovaného, či nikoliv. Jak z přednesu žalovaného jest patrné, vyvozuje svoje oprávnění k lovení ryb z knihovního vlastnictví potoku č. kat. 506 v N., jehož uvedeným příklepem nabyt, avšak neprávem. Právo rybolovu jest právem samostatným a nepatří k obsahu knihovního vlastnictví (srv. Budw. č. 11231, Klagův Komentář I., str. 1156, rozh. č. 7204 Sb. n. s.). § 292 obč. zák. rozděluje věci na hmotné a nehmotné, výslovně praví, že právo rybolovu jest věcí nehmotnou, tedy právem samostatným. Rozh. č. 745 n. ř. Gl. U. zdůrazňuje, že právo rybolovu nenáleží k obsahu nemovitého vlastnictví a že jest právem samostatným. Rovněž v rozhodnutí č. 1918 Gl. U. n. ř. se praví, že právo rybolovu není bezprostředním výronem nemovitého vlastnictví, nýbrž samostatným právem, které náleží tomu, kdo ho řádně nabyt. Jest tudíž žalovaný na omylu, míní-li, že právo rybolovu jest pouhou součástí vlastnických práv žalobců k mlýnu a k mlýnskému náhonu a že právo rybolovu jest pouhým příslušenstvím věci. I kdyby však ono právo bylo příslušenstvím nemovitosti, měl by žalovaný nárok jen na to příslušenství, které jest v odhadním protokole popsáno (Gl. U. n. ř. 2216). Odvolací soud zamítl žalobu. Důvody. První soud dospěl k názoru, že v souzeném případě je právo rybolovu právem samostatným, že do obsahu knihovního vlastnictví nepatří, že se žalobcům podařilo dokázat platný titul k výkonu práva rybolovu a že tudíž je žaloba oprávněna. Odvolací soud je sice také názoru, že právo rybolovu může býti právem samostatným, ale v souzené věci nebylo podle výsledků provedených důkazů vykonáváno jako samostatné právo, nýbrž jen jako příslušenství pozemku, jako přirozený pojmový důsledek vlastnického práva. Provedením dražebního řízení pozbyli žalobci veškerých práv, která mohli dříve vykonávat jako vlastníci vydražené nemovitosti, tedy i práva rybolovu v mlýnském potoce č. kat. 506, právě tak, jako pozbyli práva dobývání rákosí, bahna, písku, země, šterku, kamení, ledu a pod. v tomže potoce. Do odhadního protokolu nebylo potřebí pojmuti právo rybolovu zvlášť, poněvadž v souzeném případě nebylo, jak uvedeno, vykonáváno jako samostatné právo. Odvolací soud proto shledal odvolání žalovaného důvodným.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právo rybolovu jest pokládati tam, kde přísluší vlastníku vodního koryta, za součást tohoto vlastnictví, kdežto tam, kde jest od vlastníka vodního koryta odděleno, jest samostatným věcným právem (Klangův Komentář k § 383 obč. zák., str. 105). Při pozemkovém vyvazovacím řízení bylo ministerským výnosem ze dne 31. ledna 1852, č. 460 tomu, kdo tvrdil, že jeho půda je prosta břemene rybolovu, uloženo, aby dokázal, že mu přísluší vlastnictví k řečišti; vycházelo se tedy s hlediska, že rybolov souvisí s vlastnictvím řečiště nebo vodního koryta. Je-li právo k rybolovu spojeno s určitou usedlostí, jde o služebnost podle § 477, č. 5 obč. zák., která tam, kde je řečiště nebo koryto zapsáno v pozemkové knize, vkládá se na ně jako na pozemek služebný na listu závad a zatěžuje a omezuje tedy vlastnictví k němu (srov. rozh. č. 13315 Sb. n. s.). Vykonává-li tedy vlastník vodního koryta v něm rybolov, jest to součástí jeho vlastnictví. Žalobci byli vlastníky mlýna č. p. 42 ve vložce č. 42 v N., k němuž patří též mlýnský potok č. pat. 506, a vykonávali tedy rybolov jako vlastníci onoho potoka resp. jeho koryta. Ve vyvazovací tabulce ze dne 16. září 1876 není o výkupu práva rybolovu ani zmínky, nýbrž toliko o výkupu mlýna č. p. 42 v N. z dědičného pachtu od majitele panství T.-T., a přece žalobci dovozují, že tímto výkupem nabyli jejich tehdejší předchůdce František K. práva rybolovu v onom potoce, čímž tedy sami zastávají stanovisko, že František K. nabyl práva rybolovu tím, že nabyl vlastnictví k mlýnu a onomu potoku, tedy jako součástí tohoto vlastnictví. Žalobci sami nabyli mlýna a nemovitosti ve vložce č. p. 42 v N. postupní smlouvou ze dne 28. května 1927 a dovozují, že tím nabyli i práva rybolovu v onom potoce, protože prý nabyli onou smlouvou mlýna č. p. 42 se všemi právy k němu se vztahujícími, tedy opět vyvozují své právo rybolovu z vlastnictví k mlýnu a potoku. Totéž tedy musí platiti i o žalovaném, který nabyl vlastnictví k onomu mlýnu a potoku resp. jeho korytu pravoplatným příklepem při exekuční dražbě dne 26. března 1935. S tímto vlastnictvím nabyl žalovaný i práva rybolovu v potoce č. pat. 506 právě tak, jako ho kdysi nabyl František K. výkupem mlýna a potoku z dědičného pachtu a jako ho nabyli žalobci postupem tohoto mlýna a potoka, a to tím spíše, že, jak vychází z přednesu obou sporných stran, nejde o přirozený potok, nýbrž o umělý mlýnský náhon, sloužící výhradně potřebám mlýna.

Čís. 16589.

Smlouvou, kterou před účinností malého přidělového zákona č. 93/1931 Sb. z. a n. zcizili rodiče svým potomkům a jejich manželům pozemky pocházející ze zabraného majetku, jsou smluvci vázáni až do schválení státního pozemkového úřadu, i když výhrada schválení dotčeným úřadem nebyla smluvci vyslovena, a lze se podle řečené smlouvy domáhati vydání prohlášení způsobilého ke vkladu vlastnického práva